

Tekenen in de tijd 20

8-14 december 2019

Het feest is eigenlijk op 8 december. Omdat het dit jaar dan de tweede adventzondag is, vieren wij het 9 december: Maria Onbevlekt Ontvangen. Dat Maria – neen, niet Jezus onbevlekt ontvangen *heeft*, de Onbevleete Ontvangenis is niet de voorgeschiedenis van de maagdelijke geboorte – maar niet bevlekt was door de smet van de erfzonde, laat zien hoe radicaal het nieuwe leven is dat de komst van Jezus impliceert. Maria is bevrijd van het kwaad dat de wereld in zijn greep heeft en ons gevangen houdt. Kwaad en gebrokenheid zijn dus niet onvermijdelijk en horen niet bij het menselijk bestaan. Ons onvermogen om ons te verzoenen met het bestaan ervan en het te accepteren, is niet iets dat we moeten overwinnen als we volwassen worden. Het laat zien dat we beschadigd zijn en het ons niet lukt consequent het goede te doen en de wereld goed te maken, maar dat het goede van Godswege wel onze bestemming blijft. Maria heeft vanuit deze bestemming geleefd. Haar leven was een 'ja' op Gods uitnodiging partner te zijn in zijn plannen.

In de advent kijken we uit naar het moment waarop deze partnerschap universeel wordt. De visioenen van de profeet Jesaja duiden de hoogte en de diepte, de lengte en de breedte van Gods goedheid aan. Deze zondag lezen we over de twijg uit de tronk van Jesse, de stam waaruit ook koning David voortkwam, op wie de goddelijke Geest van wijsheid, raad en eerbied voor God zal rusten (Jesaja 11,1-2). Van hieruit rust dezelfde Geest op de rest van de schepping en vormt geweld om tot vrede, rivaliteit tot partnerschap en vijandschap tot vriendschap (vers 6-9). Vrijdag 29 november spoorde bisschop Gerard de Korte tijdens de zogenoemde Piuslezing in Baarn gelovigen aan alvast de onderlinge dienstbaarheid en betrokkenheid te leven die hoort bij het hoopvol uitzien naar God. De lezing van bisschop De Korte is hier te vinden: <https://www.hetgoedeleven.nl/artikelen/497-hoopvol-en-dienstbaar-leven>.

In het Huis van Dominicus beginnen wij dinsdag 10 december met de Huiskamer van Dominicus. Bewoners van Utrecht komen daar in contact met nieuwkomers. Hun verrassende en niet zelden schokkende verhalen die op de vruchtbare bodem van onze nieuwsgierigheid vallen: het is als in Psalm 85, volgens de traditie de adventspalm bij uitstek, die zingt hoe waarheid en trouw elkaar omhelzen, recht en vrede elkaar kussen. Donderdag 12 december vertellen jonge theologen – 'jonge hemelbestormers' noemen we ze – wat kerstmis in hun visie betekent. Nadia Kroon, die zich voorbereidt zuster te worden bij de Augustinessen van Sint Monica, en Sjoerd Mulder, promovendus aan de faculteit voor katholieke theologie, maken zichtbaar dat geloof en inzet voor de kerk niet iets zijn van het verleden. Zij krijgen ook vandaag toekomst.

Woensdag 11 december is er een retraitsdag die de deelnemers helpt zicht te krijgen op de toekomst die God voor ons in petto heeft. Deze toekomst van vrijheid en nieuwe, ongekende mogelijkheden zien wij vaak niet, omdat we diep van binnen bang zijn voor de vrijheid en liever vasthouden aan het bekende dan ons aan het onbekende over te geven. Het is een oude overtuiging dat het weinig zin heeft te vieren dat Jezus in Bethlehem geboren is als we hem niet in ons eigen hart geboren laten worden. Op dit laatste wil de retraite ons voorbereiden.

Vrijdag 13 december is het feest van Sint-Lucia. In Scandinavische landen wordt dit vaak uitgebreid gevierd. Een meisje met een kroon van kaarsen symboliseert het licht dat opnieuw over ons opgaat. Het feest heeft zijn oorsprong in het heidense feest van de terugkeer van de zon, ook al is het duister nog allesoverheersend. Maar de boodschap is dezelfde als die van Jesaja: 'de morgen komt, zegt de wachter, maar nog is het nacht' (Jesaja 21,12).

Erik Borgman, lekendominicaan

voorzitter van de programmaraad van het Huis van Dominicus